

ΜΙΚΡΗ ΠΥΞΙΔΑ compasito

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

16. Σύγχρονο παραμύθι

ΟΙ ΠΑΤΗΜΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟ ΔΕ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΟΤΑΝ ΚΑΘΟΜΑΣΤΕ!

ΘΕΜΑ	Διάκριση, Μόρφωση και αναψυχή, Βία
ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ	Επίπεδο 2
ΗΛΙΚΙΑ	8 – 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	60 λεπτά
ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ	5 - 15 παιδιά
ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	Εξιστορήση, συζήτηση
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	Τα παιδιά, με σειρά, λένε μια ιστορία βασισμένη σε μια σειρά εικόνων
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάσουμε το πρόβλημα της παιδικής εργασίας και της σύγχρονης σκλαβιάς • Να προωθήσουμε την ενεργητική ακρόαση • Για μεγαλύτερα παιδιά: Να παρουσιάσουμε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ)
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Ετοιμάστε ένα λείο κομμάτι ξύλο • Κάντε αντίγραφα ζωγραφιών για κάθε δυο παιδιά. • Κάντε αντίγραφα της φιλικής προς τα παιδιά εκδοχής της ΣΔΠ, για κάθε παιδί.
ΥΛΙΚΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Ξύλινο κλαρί • Αντίγραφα αλληλουχίας ζωγραφιών σε μορφή φυλλαδίων. • Αντίγραφα της φιλικής προς τα παιδιά εκδοχής της ΣΔΠ

Οδηγίες

1. Ζητήστε από τα παιδιά να μαζευτούν σε ένα κύκλο για να ακούσουν μια ιστορία με ένα ιδιαίτερο τρόπο. Προσπαθήστε να δημιουργήσετε μια μυστηριώδη ατμόσφαιρα. Δείξτε τους το ξύλινο κλαρί και εξηγήστε πως αυτό είναι το «κλαρί που μιλάει»: μόνο το άτομο που το κρατά μπορεί να μιλήσει. Όταν μιλήσουν, θα πρέπει να παραδώσουν το κλαρί σε κάποιο άλλο άτομο.

2. Βάλτε τις εικόνες με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε τα παιδιά να μπορούν να τις βλέπουν όλες και εξηγήστε πως μαζί, θα δημιουργήσουν μια ιστορία για ένα κορίτσι ονόματι Siwa, βασισμένη στις εικόνες. Ακολουθώντας, διανέμετε τις εικόνες, μια σε κάθε παιδί ή δυάδα παιδιών. Εξηγήστε πως αυτή η εικόνα αντιπροσωπεύει το μέρος της ιστορίας την οποία θα εξιστορήσει το συγκεκριμένο παιδί ή δυάδα παιδιών. Δώστε στα παιδιά χρόνο να σκεφτούν τι αντιπροσωπεύει η εικόνα τους και, στην περίπτωση που εργάζονται σε δυάδες, να το συζητήσουν μαζί.

3. Πάρτε πρώτος/πρώτη το κλαρί και πείτε κάποια πράγματα για να δείξετε τον τρόπο που θα εξιστορηθεί η ιστορία. Μετά δώστε το κλαρί στο παιδί που θα ξεκινήσει την ιστορία. Εξηγήστε πως το άτομο που θέλει να είναι το επόμενο που θα μιλήσει, θα πρέπει να σηκώσει την εικόνα του. Αν υπάρξουν πολλά παιδιά που θέλουν να μιλήσουν, ο ομιλητής θα αποφασίσει ποιος θα είναι ο επόμενος που θα πάρει το κλαρί.

4. Όταν η ιστορία φτάσει στο τέλος της, ρωτήστε τα παιδιά αν θα ήθελαν να ακούσουν την πραγματική ιστορία που κρύβεται πίσω από τις εικόνες. Πέστε ή διαβάστε την ιστορία της Siwa.

Απολογισμός και Αξιολόγηση

1. Κάντε απολογισμό της δραστηριότητας κάνοντας ερωτήσεις του τύπου:

α. Πού βασίσατε την ιστορία σας; Οι εικόνες, σας θύμισαν κάτι που έχετε βιώσει ή

- κάτι που έχετε ακούσει;
- β. Η δική σας ιστορία, η οποία βασίστηκε στις εικόνες, ήταν κοντά στην πραγματική ιστορία;
 - γ. Τι σκεφτήκατε για την ιστορία της Siwa; Πώς αισθανθήκατε;
 - δ. Έχετε οποιεσδήποτε ερωτήσεις για την ιστορία της Siwa;
2. Συζητήστε την παιδική εργασία και τις μορφές της σύγχρονης καταναγκαστικής εργασίας θέτοντας ερωτήσεις όπως:
- α. Τι είναι σκλάβος;
 - β. Κατά ποιους τρόπους η περίπτωση της Siwa ήταν περίπτωση καταναγκαστικής εργασίας;
 - γ. Πιστεύετε πως η ιστορία της Siwa θα μπορούσε να συμβεί στη χώρα σας; Γνωρίζετε οποιαδήποτε περιστατικά παρόμοιας φύσης;
 - δ. Υπάρχουν ακόμη σκλάβοι στο σημερινό κόσμο;
3. Δώστε στα παιδιά αντίγραφα της φιλικής προς τα παιδιά εκδοχής της ΣΔΠ, ΟΔΔΑ ή ΕΣΑΔ. Συσχετίστε την ιστορία της Siwa με τα ανθρώπινα δικαιώματα:
- α. Τι συμβαίνει στα παιδιά που εξαναγκάζονται να εργαστούν;
 - β. Πώς αυτό επηρεάζει τα ανθρώπινα δικαιώματά τους; Μπορείτε να κατονομάσετε οποιαδήποτε από τα δικαιώματα της Siwa, στη ΣΔΠ, τα οποία καταπατήθηκαν;
 - γ. Πώς προστατεύει η ΣΔΠ τα παιδιά;
 - δ. Υπάρχουν και άλλα έγγραφα για τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία επίσης προσφέρουν προστασία στα παιδιά;

Εισηγήσεις για τη συνέχεια

- Μια άσκηση η οποία καταπιάνεται με κάτι το οποίο είναι δυνατό να αποτελεί ένα θέμα που να φοβίζει τα παιδιά δε θα πρέπει να παρουσιαστεί μόνη της. Συνεχίστε με μερικές θετικές, όμως σύντομες δραστηριότητες: Για παράδειγμα «ΒΑΖΩ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΑΡΤΗ», σ. 148, «ΑΠΟ ΘΕΑΤΗΣ ΑΡΩΓΟΣ», σ. 122.
- Με παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, χρησιμοποιήστε τη σειρά κινουμένων σχεδίων του Συμβουλίου της Ευρώπης η οποία καταπιάνεται με μια παρόμοια περίπτωση. Έλεγξε κατά πόσο αυτή είναι κατάλληλη για την περίπτωσή σας στο: www.hurights.eu/notforsale/fabia/en/01.html.

Ιδέες για δράση

- Τα παιδιά μπορούν να βρουν ποιοι νόμοι της χώρας τους προστατεύουν ενάντια στην παιδική δουλειά. Σε ποιο βαθμό και τι είδους εργασίας επιτρέπεται να κάνουν νόμιμα τα παιδιά; Τα παιδιά προστατεύονται από κάποια είδη εργασίας;
- Τα παιδιά μπορούν να σχεδιάσουν και να διεξάγουν μια έρευνα για να μάθουν πόσα και ποια είδη εργασίας κάνουν τα παιδιά στο σπίτι. Αποτελεί παιδική δουλειά το να εργάζεται ένα παιδί για και με την οικογένεια του (π.χ. φροντίδα παιδιού, οικιακές εργασίες, βοήθεια των γονέων στη δουλειά τους); Τα κορίτσια και τα αγόρια συμβάλλουν ισομερώς στη βοήθεια προς τις οικογένειές τους;
- Σχεδιάστε με τα παιδιά μια εκστρατεία για την καταπολέμηση της παιδικής δουλειάς και της εμπορίας προσώπων, θέμα που τα παιδιά πιθανώς να μη γνωρίζουν, το οποίο όμως θα τα ενδιέφερε και θα τα αφορούσε.

Συμβουλές για το συντονιστή

- Τα παιδιά πιθανότατα να χρειαστούν βοήθεια προκειμένου να αφηγηθούν μια ιστορία μέσω εικόνων. Θα μπορούσατε να καθοδηγήσετε την αφήγηση της ιστορίας πιο κοντά στην πραγματική εκδοχή, λαμβάνοντας μέρος ως ένας από τους αφηγητές. Επίσης, πιθανότατα να δυσκολευτούν να βάλουν τις εικόνες σε μια σειρά.
- Μπορεί να χρειαστεί να διευκρινίσετε την έννοια σωματεμπόριο.
- Να είστε προετοιμασμένοι να απαντήσετε στις ερωτήσεις των παιδιών για την ιστορία της Siwa, η οποία πιθανότατα να τα εκπλήξει ή και να τα αναστατώσει. Θα πρέπει να είστε σε θέση να εξηγήσετε ποιος και πώς θα λάβει βοήθεια, μπορεί να λάβει βοήθεια αν αυτά ή άλλοι είναι σε παρόμοια κατάσταση (Siliadin v. France, No. 73316/01). Η ιστορία στο Compasito εσκεμμένα δεν κατονομάζει μια συγκεκριμένη χώρα καταγωγής για τη Siwa (η οποία στην πραγματικότητα προέρχεται από το Τόγκο) ή τη χώρα στην οποία την έστειλαν (στην πραγματικότητα, η Γαλλία), για να μην υπονοήσει έμμεσα πως τα πλείστα παιδιά που τυγχάνουν σωματεμπορίας προέρχονται από την Αφρική ή μια άλλη μη ευρωπαϊκή χώρα ή πως η Γαλλία είναι η μόνη χώρα στην οποία συμβαίνουν καταστάσεις τέτοιας φύσης. Εάν το επιθυμείτε, αλλάξτε την ιστορία για να καθρεφτίσετε την κατάσταση στη δική σας χώρα. Ωστόσο, να προσέξετε να μην υπονοήσετε πως η σωματεμπορία λαμβάνει χώρα μόνο εκτός

Ευρώπης. Δυστυχώς, υπάρχουν πολλές τέτοιες περιπτώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα από τη μια ευρωπαϊκή χώρα στην άλλη.

- Να είστε σε θέση να επεξηγήσετε άλλους κανόνες προστασίας κατά της παιδικής εργασίας και εκτός της ΣΔΠ. Βλέπε Κεφάλαιο V, συζητήσεις περί παιδικής δουλειάς, σ. 247 και παιδικής σωματεμπορίας, σ. 300.
- Βοηθήστε τα παιδιά να διαχωρίσουν τη δουλειά που μπορεί να κάνουν για να βοηθήσουν τις οικογένειές τους και την ακατάλληλη παιδική εργασία. Συσχετίστε αυτό το σημείο με το δικαίωμα ενός παιδιού στην ξεκούραση και την αναψυχή, τη μόρφωση και άλλα δικαιώματα των παιδιών.
- Παγκοσμίως, τα κορίτσια λαμβάνουν λιγότερη αναψυχή και αναμένεται από αυτά να τελούν περισσότερη απλήρωτη εργασία από τα αγόρια. Μπορεί να επιθυμείτε να εξερευνήσετε τη διαφορά στις προσδοκίες που τοποθετούνται στα αγόρια και τα κορίτσια και συσχετίστε τις με την ισότητα των φύλων.

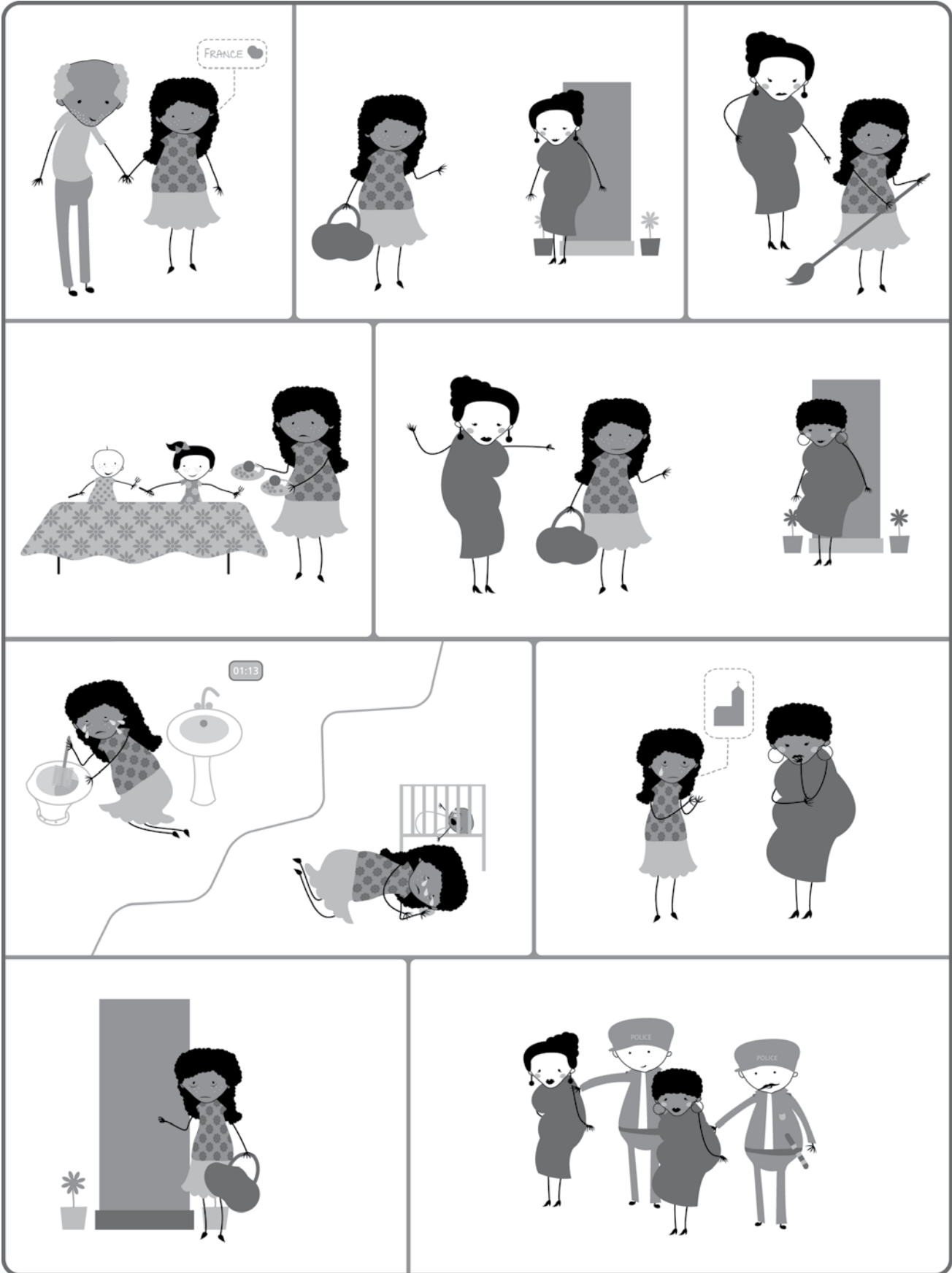
Προσαρμογές

- Για παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας: Συσχετίστε την ιστορία της Siwa με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κάνοντας ερωτήσεις του τύπου:
 - Η Siwa και ο δικηγόρος της προσέφυγαν για την υπόθεσή της στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Έχετε ποτέ ακούσει γι' αυτό το δικαστήριο; Ποιος ή τι προσπάθησε να αλλάξει την υπόθεση της Siwa;
 - Τι αποφάσισε το ΕΔΑΔ για την υπόθεση της Siwa; Τι συνέβη ως αποτέλεσμα;
 - Η χώρα σας έχει υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων;
 - Μπορείτε, ως παιδί, να αιτηθείτε στο ΕΔΑΔ; Τι μπορεί να κάνει το ΕΔΑΔ για εσάς;
- Για παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας: συγκρίνετε την ΟΔΔΑ και ΣΔΠ με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Για τη μορφή της Σύμβασης σε απλή γλώσσα βλέπε www.youthinformation.com/Templates/Internal.asp?NodellID=90487.
 - Για παιδιά νεαρότερης ηλικίας: Αριθμήστε τις εικόνες και τοποθετήστε τις στη σειρά ούτως ώστε τα παιδιά να μπορούν να βλέπουν την σειρά των γεγονότων.

Περαιτέρω Πληροφορίες

- Για το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: www.echr.coe.int
- Για ένα βίντεο για το ΕΔΑΔ: www.coe.int/t/e/multimedia/defaulten.asp
- Για την εκστρατεία του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων: www.coe-int/t/dg2/trafficking/campaign/default_en.asp.
- Ενημερωτικό φυλλάδιο του Συμβουλίου της Ευρώπης «Δράση κατά της εμπορίας προσώπων», Υπηρεσία Δημοσίων Σχέσεων σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – Τμήμα Ισότητας, 2006 (διαθέσιμο επίσης στο www.coe.int/t/dg2/trafficking/campaign/Source/English%20brochure.pdf).
- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για Δράση ενάντια στην εμπορία προσώπων (επίσης διαθέσιμο στο www.coe.int/t/dg2/trafficking/campaign).

ΦΥΛΛΑΔΙΟ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ SIWA

Μια φορά κι ένα καιρό, όχι πολύ παλιά, ήταν ένα κορίτσι που το έλεγαν Siwa. Ζούσε σε μια πολύ φτωχή χώρα. Ζούσε με το θείο της, επειδή οι γονείς της είχαν πεθάνει όταν ήταν παιδί.

Όταν μεγάλωσε, η Siwa συνειδητοποίησε πως ο κόσμος ήταν πολύ πιο μεγάλος από τη χώρα της και πως υπήρχαν και άλλα ενδιαφέροντα μέρη να επισκεφθεί. Όμως, όπως οι περισσότεροι άνθρωποι στη χώρα της, η Siwa ήταν φτωχή και δεν είχε αρκετά χρήματα για να ταξιδέψει.

Μια μέρα ωστόσο, ο θείος της σκέφτηκε ένα σχέδιο. Εισηγήθηκε να στείλει τη Siwa σε μια πλούσια χώρα για να ζήσει με την κυρία Χ, μια γνωστή του. Η Siwa ενθουσιάστηκε με την ιδέα του ταξιδιού και ανυπομονούσε να πάει. Ο θείος της συμφώνησε με την κυρία Χ, να αγοράσει ένα αεροπορικό εισιτήριο για τη Siwa προς τη δική της χώρα και πως η Siwa θα ζούσε στο δικό της σπίτι και θα βοηθούσε την οικογένεια με τις οικιακές εργασίες μέχρι να αποπληρώσει την τιμή του αεροπορικού της εισιτηρίου. Έτσι, η Siwa επιβιβάστηκε σε ένα αεροπλάνο και πέταξε για την πλούσια αυτή χώρα. Ανυπομονούσε για όλα τα καινούρια πράγματα που θα βίωνε. Η κυρία Χ υποσχέθηκε να τη στείλει στο σχολείο και να αναλάβει τα νομικά της έγγραφα, για να μπορεί να ταξιδεύει ελεύθερα και να εξερευνήσει αυτή τη νέα χώρα.

Ωστόσο, μόλις έφτασε η Siwa στο σπίτι της κυρίας Χ, τα πράγματα άρχισαν να ακολουθούν λανθασμένη πορεία. Η κυρία Χ δεν ήταν τόσο φιλική όσο φαντάστηκε η ίδια. Απαιτούσε από τη Siwa να φροντίζει τα παιδιά της και να κάνει μόνη όλες τις οικιακές εργασίες. Όταν η Siwa τη ρώτησε για το σχολείο, η κυρία Χ της είπε πως μπορούσε να περιμένει.

Μετά από λίγο καιρό η κυρία Χ είπε στη Siwa πως θα πήγαινε να ζήσει με την κυρία Υ για λίγο καιρό. Η Siwa έλπιζε πως τώρα, θα μπορούσε επιτέλους να πάει σχολείο και να απολαύσει την παραμονή της σε αυτή τη χώρα. Δυστυχώς, ωστόσο, η κυρία Υ ήταν χειρότερη από την κυρία Χ. Η ζωή έγινε ακόμη πιο δύσκολη για τη Siwa. Τώρα, έπρεπε να αρχίσει να δουλεύει από νωρίς το πρωί και δεν μπορούσε να πάει στο κρεβάτι παρά μόνο αργά το βράδυ. Κι ακόμη και τότε δε μπορούσε να ξεκουραστεί καλά, καθώς κοιμόταν στο πάτωμα στο δωμάτιο των παιδιών κι έπρεπε να φροντίζει το μωρό, το οποίο ξυπνούσε κλαίγοντας αρκετές φορές κατά τη διάρκεια της νύχτας. Πέρα από το καθάρισμα, το μαγείρεμα και τη φροντίδα των παιδιών, δεν της επιτρεπόταν καν να φύγει από το σπίτι και να περπατήσει στην πόλη. Η ζωή της ήταν πολύ άσχημη. Η Siwa μετάνιωσε που είχε φύγει από την Αφρική.

Ένα πρωί, η Siwa κατάφερε να πάρει άδεια να πάει σε θρησκευτικές τελετές. Όμως αντί να πάει εκεί, μάζεψε όλο της το κουράγιο και κτύπησε την πόρτα ενός γειτονικού σπιτιού. Ζήτησε βοήθεια από το νεαρό ζευγάρι που ζούσε εκεί και τους είπε την ιστορία της. Το ζευγάρι σοκαρίστηκε. Δεν μπορούσαν να φανταστούν πως κάποιος θα τύγχανε συμπεριφοράς σκλάβου στους σημερινούς καιρούς. Η ιστορία της Siwa φάνταζε σαν παλιό παραμύθι, όμως στην πραγματικότητα δεν υπήρχε νεράιδα να τη βοηθήσει, κι έτσι έπρεπε να βρει ένα τρόπο να βοηθήσει τον εαυτό της.

Το ζευγάρι πήρε τη Siwa στο σπίτι τους και κατάγγειλαν την υπόθεση στην αστυνομία. Όταν η αστυνομία ολοκλήρωσε τις έρευνες, επέδωσαν κατηγορίες στην κυρία Χ και στην κυρία Υ. Ωστόσο, η Siwa δεν ήταν ικανοποιημένη με την τιμωρία αυτών των ατόμων. Ήθελε να βεβαιωθεί πως κανένα άλλο παιδί δε θα έπρεπε να αντιμετωπίσει μια κατάσταση παρόμοια με τη δική της. Γι' αυτό, με τη βοήθεια του δικηγόρου της, προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ζητώντας από τη χώρα στην οποία ζούσε η κυρία Χ να αλλάξει τους νόμους της, για να προστατευθούν τα παιδιά από αυτό το είδος δουλείας. Το Δικαστήριο συμφώνησε με τη Siwa και η χώρα αυτή αναγκάστηκε να αναλάβει την αποτροπή παρόμοιων περιστατικών αναγκαστικής δουλείας στο μέλλον. Τελικά, η Siwa ήταν ευχαριστημένη. Όχι μόνο κατάφερε να δραπετεύσει από την αιχμαλωσία της από το σπίτι της κυρίας Υ, αλλά επίσης βεβαιώθηκε πως κανένα άλλο παιδί στη χώρα αυτή δεν θα βίωνε ποτέ τα όσα βίωσε αυτή.

Πηγή: Υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, υπόθεση Siladin v. France, No. 73316-01.